

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๔ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในมุมมองของประชาชน ต่อ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

๔.๕ ผลจากการสัมภาษณ์

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=๓๘๔)		
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๘๐	๔๖.๙
หญิง	๒๐๔	๕๓.๑
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๓๘๔)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
๑๘ – ๓๐ ปี	๖๐	๑๕.๖
๓๑ – ๔๐ ปี	๘๖	๒๒.๔
๔๑ – ๕๐ ปี	๗๖	๑๙.๘
๕๑ – ๖๐ ปี	๙๒	๒๔.๐
๖๑ – ๗๐ ปี	๕๔	๑๔.๐
๗๑ ปีขึ้นไป	๑๖	๔.๒
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐
สถานภาพ		
โสด	๑๐๓	๒๖.๘
สมรส	๒๕๕	๖๖.๔
หย่าร้าง	๒๐	๕.๒
แยกกันอยู่	๖	๑.๖
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	๔๕	๑๑.๗
ประถมศึกษา	๑๙๓	๕๐.๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๕๒	๑๓.๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๒	๑๓.๕
อนุปริญญา/เทียบเท่า	๑๑	๒.๙
ปริญญาตรี	๓๑	๘.๑
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐
อาชีพ		
รับจ้างทั่วไป	๑๓๙	๓๖.๒
ค้าขาย	๒๙	๗.๖
พนักงานบริษัท	๘	๒.๑
เกษตรกร	๑๔๖	๓๘.๐
รับราชการ	๑๗	๔.๔

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๓๘๔)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ทำงาน	๔๕	๑๑.๗
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๓๐๖	๗๙.๗
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๔๕	๑๑.๗
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๙	๔.๙
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๔	๓.๖
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
๑-๒ คน	๔๗	๑๒.๒
๓-๔ คน	๒๐๕	๕๓.๔
๕ คนขึ้นไป	๑๓๒	๓๔.๔
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแพะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๒๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑ และเป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุระหว่าง ๕๑ – ๖๐ ปีมีจำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ รองลงมาคือมีอายุระหว่าง ๓๑ – ๔๐ ปีมีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔ อายุระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปีมีจำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘ อายุ ๑๘ – ๓๐ ปีมีจำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖ อายุ ๖๑ – ๗๐ ปีมีจำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐ และน้อยที่สุด คืออายุตั้งแต่ ๗๑ ปีขึ้นไปมีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒

สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรส มีจำนวน ๒๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔ รองลงมาคือ สถานภาพโสด มีจำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ สถานภาพหย่าร้าง มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ และน้อยที่สุดคือสถานภาพแยกกันอยู่ มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๑๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓ รองลงมา คือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕ ไม่ได้รับการศึกษามีจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ การศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑ และน้อยที่สุด คือการศึกษาระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า มีจำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีจำนวน ๑๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐ รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒ ไม่ได้ทำงานมีจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ อาชีพค้าขายมีจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖ อาชีพรับราชการมีจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๔ และอาชีพพนักงานบริษัทมีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๓๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗ รองลงมา คือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙ และน้อยที่สุด คือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป มีจำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓-๔ คน มีจำนวน ๒๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๕ คนขึ้นไป มีจำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ๑-๒ คนมีจำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มี ๕ ด้านดังนี้ ๑.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ๓. ด้านสิ่งแวดล้อม ๔. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ๕. ด้านศาสนา และวัฒนธรรม ดังตารางที่ ๔.๒ – ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ โดยภาพรวม

(n=๓๘๔)

การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๓.๖๐	๐.๕๗๒	มาก
๒. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	๔.๐๖	๐.๖๐๑	มาก
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๖๓	๐.๗๙๑	มาก
๔. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	๓.๘๕	๐.๗๐๖	มาก
๕. ด้านศาสนา และวัฒนธรรม	๔.๐๖	๐.๘๒๗	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๕๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = ๐.๕๒๕) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของประชาชนได้ดังนี้ ความคิดเห็นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๖๐๑) และด้านศาสนา และวัฒนธรรม ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = ๐.๘๒๗) อยู่ในระดับ มาก รองลงมา คือด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = ๔.๐๓$, S.D. = ๐.๗๐๖) อยู่ในระดับมาก ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = ๓.๖๓$, S.D. = ๐.๗๙๑) อยู่ในระดับมาก และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = ๓.๖๐$, S.D. = ๐.๕๗๒) อยู่ในระดับ มาก

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(n=๓๘๔)

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. มีถนนที่ได้มาตรฐานมีความปลอดภัยในการเดินทาง	๓.๒๖	๐.๘๓๔	ปานกลาง
๒. มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างที่เหมาะสมเพียงพอ	๓.๘๗	๐.๘๖๓	มาก
๓. มีน้ำประปาที่สะอาด และเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค	๓.๕๙	๐.๙๕๔	มาก
๔. มีไฟสัญญาณจราจร บ้ายเส้นทางที่ชัดเจน	๓.๗๐	๑.๐๕๑	มาก
รวม	๓.๖๐	๐.๕๗๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๐$, S.D. = ๐.๕๗๒) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างที่เหมาะสมเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๘๗$, S.D. = ๐.๘๖๓) รองลงมาคือ มีไฟสัญญาณจราจร บ้ายเส้นทางที่ชัดเจน ($\bar{X} = ๓.๗๐$, S.D. = ๑.๐๕๑) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๒๖$, S.D. = ๐.๘๓๔) คือข้อ มีถนนที่ได้มาตรฐานมีความปลอดภัยในการเดินทาง

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(n=๓๘๔)

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. มีการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน	๔.๒๓	๐.๘๐๓	มาก
๒. มีการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน	๔.๒๕	๐.๘๑๑	มาก
๓. มีการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพมาตรฐานบริการทางการศึกษา	๔.๑๘	๐.๘๐๗	มาก
๔. มีการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึง	๓.๖๐	๐.๗๗๘	มาก
รวม	๔.๐๖	๐.๖๐๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๖๐๑) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = ๐.๘๑๑) รองลงมาคือ มีการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน ($\bar{X} = ๔.๒๓$, S.D. = ๐.๘๐๓) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๖๐$, S.D. = ๐.๗๗๘) คือข้อ มีการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึง

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านสิ่งแวดล้อม

(n=๓๘๔)

ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. มีความเรียบร้อยในการจัดเก็บขยะ	๓.๘๐	๑.๐๐๐	มาก
๒. มีทางระบายน้ำที่สามารถระบายน้ำได้ดี ไม่อุดตัน	๓.๙๓	๐.๘๙๒	มาก
๓. มีการจัดการสวนสาธารณะ และสวนสุขภาพ	๓.๔๕	๑.๒๐๑	ปานกลาง
๔. มีการจัดระเบียบภายในตลาดที่ถูกสุขอนามัย	๓.๓๔	๑.๐๒๘	ปานกลาง
รวม	๓.๖๓	๐.๗๙๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๓$, S.D. = ๐.๗๙๑) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีทางระบายน้ำที่สามารถระบายน้ำได้ดี ไม่อุดตัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๙๓$, S.D. = ๐.๘๙๒) รองลงมา คือ มีความเรียบร้อยในการจัดเก็บขยะ ($\bar{X} = ๓.๘๐$, S.D. = ๐.๘๕๗) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๓๔$, S.D. = ๑.๐๒๘) คือข้อ มีการจัดระเบียบภายในตลาดที่ถูกสุขอนามัย

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ **ในด้านคุณธรรมจริยธรรม**

(n=๓๘๔)

ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. มีการส่งเสริมให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักศีล ๕ อย่างสม่ำเสมอ	๓.๙๖	๐.๘๘๑	มาก
๒. มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๖	๐.๘๙๔	มาก
๓. มีการส่งเสริมให้ประชาชนสนใจศึกษาธรรมะ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	๓.๘๖	๐.๙๔๗	มาก
๔. มีการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน	๓.๕๒	๐.๘๙๖	มาก
รวม	๓.๘๕	๐.๗๐๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = ๐.๗๐๖) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๘๙๔) รองลงมาคือ มีการส่งเสริมให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักศีล ๕ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๓.๙๖$, S.D. = ๐.๘๘๑) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๕๒$, S.D. = ๐.๘๙๖) คือข้อ มีการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก และเยาวชน

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านคุณธรรม ศาสนา และวัฒนธรรม

(n=๓๘๔)

ด้านศาสนา และวัฒนธรรม	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. มีการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีท้องถิ่น	๔.๐๑	๐.๘๗๓	มาก
๒. มีการรณรงค์ให้แต่งกายตามวิถีชุมชนเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ	๓.๘๙	๐.๘๙๘	มาก
๓. มีการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔.๐๓	๐.๗๗๘	มาก
๔. มีการส่งเสริมความรู้ทางศาสนา	๔.๒๑	๐.๗๙๒	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๕๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ ในด้านศาสนา และวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = ๐.๕๒๕) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีการส่งเสริมความรู้ทางศาสนา ($\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. = ๐.๗๙๒) รองลงมาคือ มีการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = ๔.๐๓$, S.D. = ๐.๗๗๘) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๘๙$, S.D. = ๐.๘๙๘) คือข้อ มีการรณรงค์ให้แต่งกายตามวิถีชุมชนเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลอื่นได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

สมมติฐานที่ ๑ ประชากร ที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ

(n=๓๘๔)

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๘๐	๓.๘๔	๐.๕๕๐	๑.๔๒๒	๐.๖๓๐
หญิง	๒๐๔	๓.๙๒	๐.๕๗๑		

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ ได้แก่ ชาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๔ และหญิง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒ พบว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ

(n=๓๘๔)

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.
๑๘ – ๓๐ ปี	๖๐	๓.๘๘	๐.๕๕๒
๓๑ – ๔๐ ปี	๘๖	๓.๖๕	๐.๖๓๘
๔๑ – ๕๐ ปี	๗๖	๔.๐๔	๐.๓๘๑
๕๑ – ๖๐ ปี	๙๒	๓.๙๑	๐.๔๖๘
๖๑ – ๗๐ ปี	๕๔	๓.๙๔	๐.๗๒๘
๗๑ ปีขึ้นไป	๑๖	๔.๐๑	๐.๔๔๗

ตารางที่ ๔.๑๐ ความแปรปรวนทางเดียว ระดับความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามอายุ

(n=๓๘๔)

อายุ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๗.๐๙๐	๕	๑.๔๑๘	๔.๗๐๒	๐.๐๐๐
ภายในกลุ่ม	๑๑๓.๙๙๓	๓๗๘	๐.๓๐๒		
รวม	๑๒๑.๐๘๓	๓๘๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙, ๔.๑๐ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกัน ๖ ระดับมากที่สุด คือ อายุ ๔๑ – ๕๐ ปี ($\bar{X}=๔.๐๔$) รองลงมา อายุ ๗๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X}=๔.๐๑$), อายุ ๖๑ – ๗๐ ปี ($\bar{X}=๓.๙๔$), อายุ ๕๑ – ๖๐ ปี ($\bar{X}=๓.๙๑$), อายุ ๑๘ – ๓๐ ปี ($\bar{X}=๓.๘๘$), และน้อยที่สุด คือ อายุ ๓๑ – ๔๐ ปี ($\bar{X}=๓.๖๕$)

โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอายุ

(n=๓๘๔)

อายุ	$\bar{X}$	๑๘ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ - ๖๐ ปี	๖๑ - ๗๐ ปี	๗๑ ปี ขึ้นไป
		๓.๘๘	๓.๖๕	๔.๐๔	๓.๙๑	๓.๙๔	๔.๐๑
๑๘-๓๐ ปี	๓.๘๘		๐.๒๓	๐.๑๕	๐.๐๒*	๐.๐๕*	๐.๑๒
๓๑-๔๐ ปี	๓.๖๕			๐.๓๙	๐.๒๖	๐.๒๙*	๐.๓๖
๔๑-๕๐ ปี	๔.๐๔				๐.๑๒	๐.๐๙*	๐.๐๒*
๕๑-๖๐ ปี	๓.๙๑					๐.๐๓*	๐.๑๐
๖๑-๗๐ ปี	๓.๙๔						๐.๑๕
๗๑ปี ขึ้นไป	๔.๐๑						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ อายุ ๑๘ - ๓๐ ปี กับ อายุ ๕๑ - ๖๐ ปี, อายุ ๑๘ - ๓๐ ปีกับ อายุ ๖๑ - ๗๐ ปี/ อายุ ๓๑ - ๔๐ ปี กับ อายุ ๖๑ - ๗๐ ปี/ อายุอายุ ๔๑ - ๕๐ ปีกับ อายุ ๖๑ - ๗๐ ปี/ อายุ ๕๑ - ๖๐ ปี กับ อายุ ๖๑ - ๗๐ ปี

สมมติฐานที่ ๓ ประชากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามสถานภาพ

(n=๓๘๔)

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.
โสด	๑๐๓	๓.๙๔	๐.๖๔๒
สมรส	๒๕๕	๓.๘๔	๐.๕๓๑
หย่าร้าง	๒๐	๔.๐๘	๐.๕๑๙
แยกกันอยู่	๖	๓.๙๕	๐.๒๕๒

ตารางที่ ๔.๑๓ ความแปรปรวนทางเดียว ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามสถานภาพ

(n=๓๘๔)

สถานภาพ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๖๓๑	๓	๐.๕๔๔	๑.๗๓๐	๐.๑๖๐
ภายในกลุ่ม	๑๑๙.๔๕๑	๓๘๐	๐.๓๑๔		
รวม	๑๒๑.๐๘๒	๓๘๓			

จากตารางที่ ๔.๑๒, ๔.๑๓ พบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีสถานภาพ ต่างกัน ๔ ระดับที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือสถานภาพหย่าร้าง ($\bar{X}=4.08$), สถานภาพแยกกันอยู่ ($\bar{X}=3.95$), สถานภาพโสด ($\bar{X}=3.94$) และน้อยที่สุดคือสถานภาพสมรส ($\bar{X}=3.84$) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ประชากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๓๘๔)

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.
ไม่ได้รับการศึกษา	๔๕	๓.๘๘	๐.๕๐๖
ประถมศึกษา	๑๙๓	๓.๙๗	๐.๕๕๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๕๒	๓.๗๘	๐.๕๔๒
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๒	๓.๘๐	๐.๕๓๖
อนุปริญญา/เทียบเท่า	๑๑	๓.๒๑	๐.๓๕๑
ปริญญาตรี	๓๑	๓.๘๖	๐.๖๖๐

ตารางที่ ๔.๑๕ ความแปรปรวนทางเดียว ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาต่างกัน

(n=๓๘๔)

ระดับการศึกษา	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๗.๓๕๖	๕	๑.๔๗๑	๔.๘๙๐	๐.๐๐๐
ภายในกลุ่ม	๑๑๓.๗๒๖	๓๗๘	๐.๓๐๑		
รวม	๑๒๑.๐๘๒	๓๘๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔, ๔.๑๕ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ต่างกัน ๗ ระดับมากที่สุด คือ ประถมศึกษา ($\bar{X}$ =๓.๙๗) , รองลงมา คือ ไม่ได้รับการศึกษา ($\bar{X}$ =๓.๘๘) , ปริญญาตรี ($\bar{X}$ = ๓.๘๖) , มัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X}$ = ๓.๘๐) , มัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X}$ = ๓.๗๘) และน้อยที่สุดคือ อนุปริญญา/

เทียบเท่า ($\bar{X}=3.21$) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่าประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๙

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๓๘๔)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ไม่ได้รับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อนุศึกษา/เทียบเท่า	ปริญญาตรี
		๓.๘๘	๓.๙๗	๓.๗๙	๓.๘๐	๓.๒๑	๓.๘๖
ไม่ได้รับการศึกษา	๓.๘		๐.๐๘	๐.๑๐	๐.๐๘	๐.๖๗	๐.๐๑*
ประถมศึกษา	๘						
ประถมศึกษา	๓.๙			๐.๑๘	๐.๑๖	๐.๗๖	๐.๑๐
	๗						
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓.๗				๐.๐๒*	๐.๕๗	๐.๐๘
	๙						
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓.๘					๐.๕๙	๐.๐๖
	๐						
อนุศึกษา/เทียบเท่า	๓.๒						๐.๖๕
	๑						
ปริญญาตรี	๓.๘						
	๖						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ ไม่ได้รับการศึกษา กับ ปริญญาตรี, มัธยมศึกษาตอนต้น กับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

สมมติฐานที่ ๕ ประชากรที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๘๔)

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.
รับจ้างทั่วไป	๑๓๙	๓.๙๖	๐.๖๔๒
ค้าขาย	๒๙	๔.๑๑	๐.๓๗๙
พนักงานบริษัท	๘	๓.๗๘	๐.๕๙๕
เกษตรกร	๑๔๖	๓.๘๑	๐.๔๙๐
รับราชการ	๑๗	๓.๘๐	๐.๕๓๑
ไม่ได้ทำงาน	๔๕	๓.๗๖	๐.๕๗๑

ตารางที่ ๔.๑๘ ความแปรปรวนทางเดียว ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๘๔)

อาชีพ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๘๙๔	๕	.๗๗๙	๒.๕๑๒*	๐.๐๓๐
ภายในกลุ่ม	๑๑๗.๑๘๘	๓๗๘	.๓๑๐		
รวม	๑๒๑.๐๘๒	๓๘๓			

จากตารางที่ ๔.๑๗, ๔.๑๘ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน ต่างกัน ๖ ระดับระดับ มากที่สุด คือ อาชีพค้าขาย

($\bar{X}=4.11$) รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.96$) , อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.81$) , อาชีพรับราชการ ($\bar{X}= 3.80$) , อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.78$) และน้อยที่สุดคือ ไม่ได้ทำงาน ($\bar{X}=3.76$) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๘๔)							
อายุ	$\bar{X}$	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	พนักงาน บริษัท	เกษตรกร	รับ ราชการ	ไม่ได้ ทำงาน
		๓.๙๖	๔.๑๑	๓.๗๘	๓.๘๑	๓.๘๐	๓.๗๖
รับจ้างทั่วไป	๓.๙๖		๐.๑๔	๐.๑๘	๐.๑๔	๐.๑๕	๐.๑๙
ค้าขาย	๔.๑๑			๐.๓๒	๐.๒๙	๐.๓๐	๐.๓๔
พนักงานบริษัท	๓.๗๘				๐.๐๓	๐.๐๒*	๐.๐๒*
เกษตรกร	๓.๘๑					๐.๐๐**	๐.๐๔*
รับราชการ	๓.๘๐						๐.๐๓*
ไม่ได้ทำงาน	๓.๗๖						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ พนักงานบริษัท กับ รับราชการ, พนักงานบริษัท กับ ไม่ได้ทำงาน, เกษตรกร กับ รับราชการ, เกษตรกร กับ ไม่ได้ทำงาน, รับราชการ กับ ไม่ได้ทำงาน

สมมติฐานที่ ๖ ประชากรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามรายได้

(n=๓๘๔)

รายได้	n	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๓๐๖	๓.๘๘	๐.๕๗๒
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๔๕	๓.๘๓	๐.๕๖๔
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๙	๓.๗๘	๐.๕๐๖
ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๔	๔.๐๗	๐.๓๗๓

ตารางที่ ๔.๒๑ ความแปรปรวนทางเดียว ระดับความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม จำแนกตามรายได้

(n=๓๘๔)

รายได้	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๓๑	๓	๐.๒๗๗	๐.๘๗๕	๐.๔๕๔
ภายในกลุ่ม	๑๒๐.๒๕๑	๓๘๐	๐.๓๑๖		
รวม	๑๒๑.๐๘๒	๓๘๓			

จากตารางที่ ๔.๒๐, ๔.๒๑ พบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ ต่างกัน ๔ ระดับที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ($\bar{X}=๔.๐๗$) รองลงมา ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ($\bar{X}= ๓.๘๘$), ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{X}=๓.๘๓$) และน้อยที่สุดคือ ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท ($\bar{X}=๓.๗๘$) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชากรที่มีรายได้ต่างกันมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๗ ประชากรที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ **จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว**

(n=๓๘๔)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	n	$\bar{X}$	S.D.
๑-๒ คน	๔๗	๓.๘๔	๐.๓๕๘
๓-๔ คน	๒๐๕	๓.๘๕	๐.๖๔๓
๕ คนขึ้นไป	๑๓๒	๓.๙๔	๐.๔๗๗

ตารางที่ ๔.๒๓ ความแปรปรวนทางเดียว ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม **จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว**

(n=๓๘๔)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๕๗	๒	๐.๓๗๙	๑.๑๙๙	๐.๓๐๓
ภายในกลุ่ม	๑๒๐.๓๒๕	๓๘๑	๐.๓๑๖		
รวม	๑๒๑.๐๘๒	๓๘๓			

จากตารางที่ ๔.๒๒, ๔.๒๓ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่างกัน ๓ ระดับ ที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๕ คนขึ้นไป ($\bar{X}$ =๓.๙๔) รองลงมา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓-๔ คน ($\bar{X}$ =๓.๘๕) และน้อยที่สุดคือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๑-๒ คน ($\bar{X}$ =๓.๘๔) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๒๔ ตารางสรุปรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑-๗

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	การทดสอบ		Sig.	ผลการทดสอบ
		ค่า t	ค่า F		
๑.	เพศ	๑.๔๒๒	-	๐.๖๙๖	ปฏิเสธ
๒.	อายุ	-	๔.๗๐๒	๐.๐๐๐	ยอมรับ
๓.	สถานภาพ	-	๑.๗๓๐	๐.๑๖๐	ปฏิเสธ
๔.	ระดับการศึกษา	-	๔.๘๙๐	๐.๐๐๐	ยอมรับ
๕.	อาชีพ	-	๒.๕๑๒	๐.๐๓๐	ยอมรับ
๖.	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	-	๐.๘๗๕	๐.๕๕๔	ปฏิเสธ
๗.	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-	๑.๑๙๙	๐.๓๐๓	ปฏิเสธ

จากตารางที่ ๔.๒๔ สรุปได้ว่า

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนา คุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกรายด้าน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๕-๔.๒๙

ตารางที่ ๔.๒๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ	ความถี่	
		จำนวน	ร้อยละ
๑	เทศบาลส่งเสริมด้านการจราจรโดยเฉพาะเรื่องถนน เพราะมี บางจุดที่ต้องรีบแก้ไข	๕๘	๑๕.๑๐
๒	เทศบาลควรจัดทำไฟกึ่ง เพื่อจะได้ปลอดภัยในการเดินทางตอน กลางคืนในจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อย ๆ	๒๒	๕.๗๒
๓	เทศบาลควรมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของ ประชาชน	๑๖	๔.๑๖

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล บ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาลส่งเสริมด้านการจราจรโดยเฉพาะ เรื่องถนน เพราะมีบางจุดที่ต้องรีบแก้ไข จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๐ รองลงมา คือเทศบาลควรจัดทำไฟกึ่ง เพื่อจะได้ปลอดภัยในการเดินทางตอนกลางคืนในจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อย ๆ

จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๒ และน้อยที่สุด คือเทศบาลควรมีการอบรมให้ความรู้ในการดูแล
สุขภาพของประชาชน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๒๖ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านการพัฒนา
คุณภาพชีวิต**

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ	ความถี่	
		จำนวน	ร้อยละ
๑	เทศบาลควรจัดอบรมให้ประชาชนในเรื่องอาชีพเสริมให้กับประชาชน	๔๒	๑๐.๙๓
๒	เทศบาลควรส่งเสริมในเรื่องกีฬา และนันทนาการเพื่อให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อการเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน	๒๑	๕.๔๖

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค
และข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
บ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาลควรจัดอบรมให้ประชาชนในเรื่อง
อาชีพเสริมให้กับประชาชน จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๓ และน้อยที่สุด คือเทศบาลควร
ส่งเสริมในเรื่องกีฬา และนันทนาการเพื่อให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อการเสริมสร้างความ
สามัคคีในชุมชน จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๖

ตารางที่ ๔.๒๗ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านสิ่งแวดล้อม**

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ	ความถี่	
		จำนวน	ร้อยละ
๑	เทศบาลควรจัดสถานที่ พักผ่อนให้ประชาชนมีการผ่อนคลาย จากการทำงานอย่างเหมาะสม	๕๐	๑๓.๐๒
๒	เทศบาลควรส่งเสริมในเรื่องประเพณีวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง เพื่อให้ประชาชนคนรุ่นหลังได้อนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นเมือง สืบต่อไป	๓๐	๗.๘๑

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาลควรจัดสถานที่ พักผ่อนให้ประชาชนมีการผ่อนคลายจากการทำงานอย่างเหมาะสม จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๒ และ เทศบาลควรส่งเสริมในเรื่องประเพณีวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองเพื่อให้ประชาชนคนรุ่นหลังได้อนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นเมืองสืบต่อไป จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๑

ตารางที่ ๔.๒๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านคุณธรรมจริยธรรม**

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ	ความถี่	
		จำนวน	ร้อยละ
๑	เทศบาลควรมีการจัดโครงการธรรมะ เพื่อให้เข้าถึงประชาชน ในเขตเทศบาลทุกเพศ ทุกวัย เพื่อให้ประชาชนได้นำหลักธรรมะ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๓๖	๙.๓๗
๒	เทศบาลควรมีกิจกรรมที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้กับ ประชาชนในเขตเทศบาลทุกเพศ ทุกวัย	๒๓	๕.๙๘
๘	เทศบาลควรมีกิจกรรมให้กับคนในครอบครัวมีส่วนร่วมกันทำ กิจกรรมร่วมกัน เพื่อจะได้เสริมสร้างความสุขในครอบครัว	๑๙	๔.๙๔

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาลควรมีกิจกรรมที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลทุกเพศ ทุกวัย จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๘ และ เทศบาลควรมีกิจกรรมให้กับคนในครอบครัวมีส่วนร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อจะได้เสริมสร้างความสุขในครอบครัว จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๔

บ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาลควรมีการจัดโครงการธรรมะ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนในเขตเทศบาลทุกเพศ ทุกวัย เพื่อให้ประชาชนได้นำหลักธรรมนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๗ รองลงมา คือเทศบาลควรมีกิจกรรมที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลทุกเพศ ทุกวัย จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ และน้อยที่สุด คือเทศบาลควรมีกิจกรรมให้กับคนในครอบครัวมีส่วนร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อจะได้เสริมสร้างความสุขในครอบครัว จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๔

ตารางที่ ๔.๒๙ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านศาสนาและวัฒนธรรม

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ	ความถี่	
		จำนวน	ร้อยละ
๑	เทศบาลควรส่งเสริมในเรื่องประเพณีวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง เพื่อให้ประชาชนคนรุ่นหลังได้อนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นเมืองสืบต่อไป	๔๒	๑๐.๙๓
๒	เทศบาลควรมีกิจกรรมที่ให้ประชาชนในเขตเทศบาลทำร่วมกัน เพื่อการเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน	๔๐	๑๐.๔๑

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาลควรส่งเสริมในเรื่องประเพณีวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง เพื่อให้ประชาชนคนรุ่นหลังได้อนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นเมืองสืบต่อไป จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๓ และน้อยที่สุด คือเทศบาลควรมีกิจกรรมที่ให้ประชาชนในเขตเทศบาลทำร่วมกันเพื่อการเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๑

๔.๕ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ใน ๘ ด้าน คือด้านสุขภาพดี ด้านน้ำใจงาม ด้านการผ่อนคลาย ด้านการหาความรู้ ด้านคุณธรรม ด้านการใช้เงินเป็น ด้านความสุขของครอบครัว ด้านความสุขของสังคม ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๑๐ ท่าน ดังต่อไปนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน นั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์เราทุกคนต้องการอย่างยิ่งคำว่าสุขภาพเหมือนอย่างสุขภาพจิตในพระพุทธศาสนาว่าไว้ว่า “อโรคยา ปรมาลาภา ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ” การพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องมาก่อนก็คือ การมีสุขภาพที่ดี และแข็งแรงเหมือนอย่างคำกล่าวที่ว่า “สุขภาพจิตที่ดี ย่อมอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์” เมื่อร่างกายของเราสมบูรณ์แล้ว ด้านสุขภาพจิตก็จะสมบูรณ์ไปด้วย ในสังคมปัจจุบันนี้บางคนมีสุขภาพที่เสื่อมโทรม เมื่อสุขภาพเสื่อมโทรม เป็นโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ก็ส่งผลให้สุขภาพจิตอ่อนไปด้วย ดังนั้นการที่จะมีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรงนั้น มีอยู่หลายประการด้วยกัน โดยเฉพาะแล้ว ในเรื่องการกินกันอยู่ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการออกกำลังกาย โดยเฉพาะแล้วพระสงฆ์สามเณรโดยสภาวะทั่วไปแล้ว การที่จะออกกำลังกายเหมือนฆราวาสนั้นมีจำกัด แต่ในทั้งนี้ทั้งนั้นก็ยังมีวิธีการออกกำลังกายในแนวพระพุทธศาสนา ก็คือโยคะ หรือการทำงานวัดกวาดลานวัด บิณฑบาต อย่างนี้เป็นต้น และก็ไม่ได้เกิดความเสียหายกับภาพรวมของคณะสงฆ์ โดยเฉพาะแล้วในเรื่องจริยวัตรของพระสงฆ์สามเณร ในส่วนทางด้านศรัทธาญาติโยมนั้นก็เป็นเรื่องปกติที่จะต้องออกกำลังกาย^๑ และอีกอย่างที่สำคัญการใช้ชีวิตโดยไม่ประมาท ก็คือการมีสติและสัมปชัญญะ รู้จักกิน รู้จักใช้ ในการดำเนินชีวิต และจะทำให้ร่างกายและจิตใจมีความสุข^๒ โดยเฉพาะแล้วทางเทศบาลก็มีโครงการหลายโครงการในด้านโครงสร้างพื้นฐานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ โดยเฉพาะในเรื่องสุขภาพ ในเรื่องถนน ไฟฟ้า ประปา และในเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ต เทศบาลก็ได้เน้นในเรื่องการจราจรเพราะว่าชุมชนเทศบาลตำบลบ้านแปะ เป็นชุมชนชนบทถนนบางเส้นสายยังเป็นถนนลูกรัง และถนนคอนกรีตอยู่ทางเทศบาลก็ได้มีโครงการที่จะทำถนนไร้ฝุ่นให้ทั่วทุกพื้นที่ ขนาดนี้เทศบาลก็ได้ดำเนินการในหลาย ๆ พื้นที่แล้วและก็ได้เร่งในบางพื้นที่ เช่นพื้นที่บนดอยทางเทศบาลก็ได้อำนวยความสะดวก โดยเฉพาะที่สำคัญคือไฟก็จะได้

^๑สัมภาษณ์ พระครูสุจิตปัญญารัตน์, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๑, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๒สัมภาษณ์ พระครูโสภิตขนาธิการ, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๒, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

จัดตั้งในหลาย ๆ พื้นที่ และเทศบาลก็ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ในด้านการส่งเสริมงบประมาณกิจกรรมด้านสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ^๓ เริ่มตั้งแต่ประณวัย คือเริ่มตั้งแต่ตอนเข้าการออกกำลังกาย การกิน การนอน ในส่วนของเยาวชนทางเทศบาลก็ส่งเสริมด้านกีฬาทุกประเภท เช่นในปัจุบันประมาณ ๒๕๖๐ นี้ ก็มีโครงการ อบท. (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) ร่วมกับวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่ ในด้านออกกำลังกายมีกีฬาหลากหลายชนิด เช่น วอลเลย์บอล ตะกร้อ ฟุตบอล และมวย ในส่วนของวัยทำงาน เช่นแม่บ้าน ก็มีกิจกรรมคือการส่งเสริมการออกกำลังกาย ในด้าน (ลดพุง ลดไขมัน ลดเบาหวาน ลดความดัน) โดยวิธีการคือการร่วมนโยค^๔ เต้นแอโรบิคเพื่อสุขภาพ และโยคะเพื่อสุขภาพ จะได้ทั้งการออกกำลังกาย และการฝึกสมาธิ ในส่วนของผู้สูงอายุ ก็มีกิจกรรมในด้านรำไม้พอง ด้านการกีฬาของภายในตำบลเช่น เบตอง และมีการต่อยอดไปถึงการแข่งขัน^๕ และเทศบาลยังมีโครงการนำงบประมาณไปต่อยอด คือการสร้างลานกีฬาอเนกประสงค์ จัดซื้ออุปกรณ์การกีฬาเพื่อให้มีความเพียงพอต่อประชาชนในชุมชนนั้น ๆ^๖ ส่วนในด้านสุขภาพทางเทศบาลก็มีการให้ความรู้ในการทำน้ำผักชีวภาพ เพื่อสร้างสมดุลในร่างกาย และให้ความรู้ในด้านการรับประทานอาหารตามฤดูกาล ส่วนในเรื่องการเจ็บป่วย ทางเทศบาลก็มีชุดหน่วยงานการให้บริการด้านสุขภาพ เจ้าหน้าที่ไปให้บริการวัดความดัน ตรวจชีพจร^๗ ในส่วนของการเกิดอุบัติเหตุทางเทศบาลก็มีหน่วยงานกู้ชีพกู้ภัยของหน่วยงานเทศบาลคอยให้บริการเวลาเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ก็จะใช้รถคอยให้บริการ ในเวลาให้ทันเวลาและมีรถคอยรับส่งชาวบ้านในเรื่องการเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉิน^๘ และทางเทศบาลก็มีการประชุมในแต่ละหมู่บ้านในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน เช่นถนน ไฟฟ้า น้ำประปา และสถานออกกำลังกายภายในหมู่บ้าน ในเรื่องของถนน ไฟฟ้าทางเทศบาลก็มีหน่วยดูแลประชาชน เพื่อที่จะเข้าไปซ่อมแซม หรือปรับปรุงถนนเพื่อให้การจราจรได้โดยสวัสดิภาพ ส่วนในเรื่องน้ำประปาในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแปะ มีแม่น้ำอยู่ ๒ สาย คือแม่น้ำปิง และแม่น้ำแจ่ม น้ำ ๒ สายนี้ทางแต่ละหมู่บ้านก็จะใช้น้ำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่ว่าจะเป็นการดื่ม หรือใช้ในครัวเรือนได้^๙ สมัยนี้การหาความรู้เป็นสิ่งที่ได้ง่าย เพราะสมัยนี้เป็นยุคไอทีซึ่งทางเทศบาลก็มีนโยบายไว้ว่าให้จัดตั้งอินเตอร์เน็ตชุมชน เพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ไม่ว่าใคร

^๓สัมภาษณ์ นายพันธ์ศักดิ์ แก้วสุดใจ, นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๔สัมภาษณ์ นายจตุพล ปินตาอิน, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๕สัมภาษณ์ นางพัชรี พุทธวงศ์, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๖สัมภาษณ์ นายวิทยา สุดสายอีก, นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๗สัมภาษณ์ นายอรรถพล กันทะคำ, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๘สัมภาษณ์ จำเอกศุภกิจ ผื่นชมภู, ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๙สัมภาษณ์ นายทอน แสนสิงห์, เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ต wifi ชุมชนได้ ไม่เหมือนเมื่อก่อนเมื่อก่อน ที่มีห้องสมุดห้องอ่านหนังสือพิมพ์เพียงอย่างเดียว แต่ตอนนี้ห้องสมุดอยู่ในอินเทอร์เน็ตไม่ว่าใครก็สามารถค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้เรียกว่า wifi ฟรีทั้งตำบล โครงการนี้ได้เข้าปีที่ ๒ แล้วและกำลังขยายพื้นที่ที่จะคอยให้บริการในส่วนนี้ก็เป็นแบ่งความรู้ทั้งเทศบาลก็มีศูนย์ ict และได้มีการจัดโครงการฝึกอบรมเรื่องการใช้สมาร์ตโฟนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางเทศบาลก็ได้มีโครงการขึ้นมาอีกโครงการหนึ่งคือทำให้ผู้ปกครองนั้นมีความรู้ให้ทันลูกหลานในด้าน ict เพราะว่าสังคมสมัยใหม่นั้นได้เดินทางไปไกลเป็นสังคม ict และทางเทศบาลก็ได้จัดให้นักวิชาการ วิทยากรผู้มีความรู้ ประชาชนชาวบ้านเข้าไปอบรมในเรื่องการเกษตรให้กับประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแปะอีกด้วย^{๑๐}

๒) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนานั้นแล้วท่านจะกล่าวถึงในเรื่องน้ำใจงามโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาชัดเจนที่สุดนั่นก็คือ หลักสังคหวัตถุ ๔ ทาน ปิยวาจา อตถจริยาสมานัตตตา โอบอ้อมอารี วชิโรหระ สงเคราะห์ชุมชน ทำตนให้เหมาะสม^{๑๑} มนุษย์เราถ้ายึดหลักวัตถุ ๔ ก็จะมีความเอื้ออาทรต่อกัน และกัน ในการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการให้ทานก็ดี การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในเรื่องคำพูดคำจา และการอยู่ร่วมกัน และก็มีอรรถจริยาในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สมานัตตตาวางตัวให้เหมาะสมอย่างนี้เป็นต้นก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะอยู่ในสังคมร่วมกัน และสังคมทางชุมชนเทศบาลตำบลบ้านแปะ เป็นสังคมที่อยู่กันแบบพี่แบบน้อง มีการช่วยเหลือกันและกัน^{๑๒} โดยเฉพาะสังคมในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะยังมีวัฒนธรรมที่ว่า “เอามื้อเอารวัน” ก็คือถ้าญาติพี่น้อง หรือคนบ้านใกล้เคียงกัน เวลาเมื่อมีผลผลิตคือเก็บลำไย เกี่ยวข้าว ก็จะไปช่วยเหลือกันและกัน^{๑๓} และไม่ว่าจะเป็นงานขุดดำ หรือว่างานมงคลต่าง ๆ ประชาชนก็จะไปช่วยเหลือซึ่งกัน และกันอยู่มาก^{๑๔} เพราะว่าเป็นรากเหง้าของชุมชนอีกด้วย^{๑๕} ในส่วนของทางเทศบาลก็มีโครงการที่ได้ร่วมกับทางสภาวัฒนธรรมประจำตำบลบ้านแปะ^{๑๖} ได้มีการจัดอบรมให้กับศาสนาต่าง ๆ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแปะ เพราะว่าในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแปะนั้นมีอยู่ ๒ ศาสนาคือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ ในส่วนของศาสนาคริสต์ ก็จะมีการอบรมในเรื่องคุณธรรม และ

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายอนุวัชรพงษ์ ใจชมชื่น, ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระครูสุจิตปัญญารัตน์, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๑, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระครูโสภิตชานาธิการ, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๒, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายจตุพล ปินตาอิน, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายวิทยา สูดสายอีก, นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายอนุวัชรพงษ์ ใจชมชื่น, ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๖} สัมภาษณ์ จำเอกสุภกิจ ผื่นชมภู, ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

จริยธรรม ทุกวันอาทิตย์ ศาสนาคริสต์ในเขตปกครองของเทศบาลตำบลบ้านแปะแบ่งออกเป็น ๒ นิิกาย คือนิิกายคาทอลิก และนิิกายโปรเตสแตนต์ ในส่วนของศาสนาพุทธก็ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องศีลธรรมเช่นศีล ๕ ให้กับหมู่บ้านต่าง ๆ และทางเทศบาลร่วมมือกับทางสภาวัฒนธรรม ชมรมผู้สูงอายุ โรงเรียน และวัดในเขตต่าง ๆ ก็มีจัดให้มีโครงการที่ให้ประชาชนในชุมชนให้มีส่วนร่วม ยกตัวอย่างเช่นโครงการหล่อเทียนเพื่อจกถวายเทียนเข้าพรรษาในเขตวัดต่าง ๆ ในเทศบาลตำบลบ้านแปะ ก็เป็นกิจกรรมที่ทางเทศบาลตำบล บ้านแปะ นั้นได้ส่งเสริม และมีโครงการธรรมะสัญจรประจำปี ก็ได้มีการนำเด็ก และเยาวชนเข้ามาร่วมทำกิจกรรมเช่นการตอบปัญหาธรรมะ เป็นเรื่องที่ร่วมกันจัดร่วมมือกันจัด ไม่ว่าในส่วนพระภิกษุ หรือฆราวาสก็ตาม^{๑๗} ส่วนในเรื่องการเงินจะมีความสุขจริง ๆ นั้นก็ต้องไม่มีหนี้สินที่มากเกินไปถ้ามีหนี้สินมากเกินไปบางทีก็อาจจะเครียดในส่วนนี้อีกด้วยจะทำให้ชีวิตนั้นไม่ค่อยสมบูรณ์และไม่มีความสุขแต่ในทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องรู้จักการบริหารด้านการเงินให้พอเหมาะพอเพียง ทางด้านเทศบาลก็ได้เดินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ก็ได้มีโครงการต่าง ๆ มากอยพัฒนาประชาชนยิ่งตอนนี้เป็นยุค ๔.๐ คือการนำเอาหลักธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาใช้ในชีวิตประจำวันให้ประหยัดอดออม และให้พึ่งพาตนเองให้ได้ ก่อนที่จะไปพึ่งพาคนอื่น ทางเทศบาลได้มีโครงการนำผู้นำในชุมชนนั้นไปศึกษาดูงาน เพราะได้นำเอาความรู้ที่ได้รับเข้ามาปรับใช้ในชุมชนของตนเองต่อไป อย่างเช่นแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทางเทศบาลก็มีโครงการส่งเสริมการผลิตพืชผลทางการเกษตรกินเองผักปลอดสารพิษเลี้ยงไก่เลี้ยงหมูเลี้ยงปลาแหล่งอาหารประจำครอบครัวยิ่งโครงการของเรานั้นมีโครงการพระราชดำริมีความตัวอย่างโครงการพัฒนาเบ็ดเสร็จลุ่มน้ำปิง ทางโครงการพระราชดำริก็จะมีการแนะนำในเรื่องการทำเกษตรต่าง ๆ ในหลายอย่างละหลายเรื่องในเรื่องด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง และทางเทศบาลก็ได้รับมอบป่าทำธารตอนนี้อยู่ในช่วงการส่งเสริมอาชีพเรียกว่าอนุ ๓ อนุแรกคือป่าไม้น้ำจัดสรรที่ทำกินอนุ ๒ เข้ามาก็คือการสำรวจ สิทธิที่พึงจะได้รับ ตอนนี้เป็นอนุ ๓ คือการส่งเสริมอาชีพมีการส่งเสริมด้านการเลี้ยงไก่เลี้ยงปลาตุ๊ก และทางเทศบาลก็ได้มีโครงการออมเงินวันละ ๑ บาท กองทุนสวัสดิการสวัสดิการตำบลบ้านแปะ มีการให้ความรู้ในการจัดสรรเงินที่ได้รับมาว่าเราควรที่จะใช้จ่ายแบบไหนถึงจะเหมาะสมกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว^{๑๘} ความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเรียกว่า “Infinity” ก็คือการเรียนไม่มีที่สิ้นสุด เพราะในชีวิตของคนเรานั้นเกิดมาเพื่อการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิต ถ้าหยุดอยู่กับที่ที่ไม่มีเรียนรู้ ไม่รับรู้ในสิ่งต่าง ๆ^{๑๙} แล้วก็จะยากในการที่จะพัฒนาทางคุณภาพชีวิตของเราได้ การเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าการศึกษานั้นตามครูบาอาจารย์ได้สั่งสอนไว้ว่า

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายทอง แสนสิงห์, เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายพันธ์ศักดิ์ แก้วสุดใจ, นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายอรรถพล กันทะคำ, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“อย่าได้ประมาทในการศึกษา” เราก็ไม่รู้ว่อนาคตข้างหน้าเราจะเป็นแบบไหน เราจะนำความรู้ที่ได้รับมา ไปช่วยเหลือสังคมในด้านใด ๆ ดังนั้นจึงต้องสั่งสมศึกษาหาความรู้ ตามที่ครูบาอาจารย์ท่านได้สั่งสอนไว้ภาษาเหนือเรียกว่า “ตำอยู่หน้า แต่ผ่หน้าบ่หัน” การที่เราจำเรียนมานี้เมื่อมันถึงเวลาความรู้ก็จะช่วยเราได้เต็มที่ ส่งผลให้การทำงานของเรานั้นสำเร็จได้ลุล่วง และที่สำคัญคือคนทั้งหลายนี้ก็จะยกย่อง และมีความเชื่อว่าเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับหนึ่งในเวลาการพูดการคุย การทำงาน คนก็จะเชื่อ ในด้านการหาความรู้ก็เป็นสิ่งที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นในส่วนของบรรพชิต และคฤหัสถ์ก็ตามก็ต้องแสวงหาความรู้ การเรียนรู้นี้ก็เป็นสิ่งสำคัญในทางพระพุทธศาสนาของเรา ก็กล่าวไว้ชัดเจนว่าการศึกษามีหลายระดับทั้งปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ การเรียนรู้คือการเรียนจนกว่าชีวิตจะหาไม่ เป็นการพัฒนาคูณภาพชีวิต เพิ่มศักยภาพในการของทำงานด้วยอีกด้วย^{๒๐}

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะแล้วมนุษย์ส่วนมาก มักเกิดความเครียดในการทำงาน ยากต่อการที่จะผ่อนคลายบางคนทำงานล่วงเวลาหาเช้ากินค่ำ วิธีการที่จะช่วยให้ผ่อนคลาย คือต้องรู้จักปล่อยวางในขณะที่เกิดอารมณ์เครียดต่อการทำงาน เครียดในการบริหารชีวิต เครียดในการอยู่ร่วมกันของชุมชน ในหมู่คณะ วิธีการที่จะแก้ความเครียด หรือโรคที่เกิดจากความเครียด ก็ต้องแก้ไขที่ความเครียดอะไรคือสาเหตุแห่งความเครียด นั่นคือวิธีแก้เครียดเกิดจาก ผลการกระทำกระทำเกิดจาก ความคิด ความคิด เกิดจากใจ ใจเกิดจากจิตแก้ง่าย ๆ ก็คือ "ทำจิตให้ผ่องใส ทำใจให้เบิกบาน"^{๒๑} รู้จักการทำกิจกรรมให้กับตนเองอย่าง เช่นในการไปร่วมกิจกรรมชุมชน โดยเฉพาะแล้วในการเข้าวัดเข้าวาเมื่อมีโอกาสอันเหมาะสม ร่วมการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น เพราะว่าการผ่อนคลายทุกคนเราต้องมี ถ้าใครไม่ได้ผ่อนคลายในส่วนนี้ก็จะเครียดแล้วก็จะทำให้ชีวิตนี้ไม่สดชื่นเท่าที่ควรเป็นต้นเพราะฉะนั้นต้องมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาช่วยรู้จักปล่อยวาง การมีสติให้ถึงพร้อม^{๒๒} อย่างนี้เป็นต้น ด้านทางเทศบาลก็มีโครงการอยู่หลายโครงการทางเทศบาลก็จะได้ทำที่ทิ้งขยะในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านได้นำขยะต่าง ๆ ไปทิ้งในสถานที่ทิ้งขยะ และเทศบาลก็ได้อบรมในเรื่องความรู้การคัดแยกขยะ เพื่อที่จะได้กำจัดขยะนั้นได้ถูกต้อง^{๒๓} และเทศบาลได้จัดทำสถานที่ผ่อนคลาย ที่คอยให้ประชาชนทุกคนนั้นได้รับการผ่อนคลายทางด้านร่างกาย และจิตใจ^{๒๔}

^{๒๐} สัมภาษณ์ นางพัชรี พุทธวงศ์, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูสุจิตปัญญารัตน์, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๑, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๒} สัมภาษณ์ พระครูโสภิตขนาธิการ, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๒, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายพันธ์ศักดิ์ แก้วสุดใจ, นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายทอน แสนสิงห์, เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ทั้งพนักงานเทศบาล และประชาชนในเขตเทศบาลทุกคนในทางพนักงาน เทศบาลก็ได้จัดทำโครงการให้บุคลากรในเทศบาลได้มีการผ่อนคลายความเครียดจากการที่ต้องมานั่งทำงาน ก็คือการทำให้พนักงานเทศบาลทุกคนได้เข้าวัดทำบุญ ฟังเทศน์ นั่งสมาธิ ทำจิตใจให้สงบ^{๒๕} ในทางประชาชนทางเทศบาลก็ได้จัดตั้งสนามกีฬากลางสำหรับผู้ที่ต้องการการพักผ่อน คลายเครียด และมีศูนย์สุขภาพที่คอยดูแลประชาชนทุกคน ที่เข้ามาใช้บริการ^{๒๖} และยังเป็นศูนย์รวมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะที่ให้ประชาชนมาร่วมกันทำกิจกรรม ในช่วงเวลาพักจากเลิกงาน^{๒๗} และในช่วงนี้เป็นช่วงที่ชาวบ้านนั้นทำงานตอนกลางวันเพราะว่าเป็นช่วงฤดู เก็บเกี่ยว^{๒๘} ช่วงนี้เป็นช่วงฤดูการทำนาทำไร่สวนลำไย ทางเทศบาลก็มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนนั้นผ่อนคลาย เช่นกิจกรรมร่ายย่อนยุค เพราะว่ากิจกรรมนี้มีประชาชนได้ให้ความสนใจ และความร่วมมือกันเยอะ ไม่ว่าจะเป็นทั้งเด็ก และผู้ใหญ่ที่มาร่วมกันทำกิจกรรม ได้มาพบปะเจอหน้ากันก็ได้คุยสังสรรค์กัน ได้มาเสวนามาพูดมาคุยกัน รวมทั้งยังได้ความสามัคคีในชุมชนอีกด้วย^{๒๙} ในส่วนการผ่อนคลายไม่ใช่แค่ด้านร่างกายเพียงอย่างเดียวรวมทางด้านจิตใจด้วยในวันพระก็จะมีประชาชนเข้าไปทำบุญให้จิตใจสงบหนักก็ได้เอาธรรมะเข้ามาช่วยในการผ่อนคลาย การผ่อนคลายเปรียบเสมือนการชาร์จแบตเตอรี่กับร่างกายคือการใช้เวลาวางนั้นให้เกิดประโยชน์ที่ดีต่อร่างกาย และจิตใจ และทางเทศบาลก็ได้มีการแจกถุงขยะดำ เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลนั้นได้แยกขยะ และทางเทศบาลก็มีรถเก็บขยะคอยดูแลประชาชนอีกด้วย^{๓๐}

๔) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ณ เวลานั้นนั้นจะเห็นได้ชัดว่าประเทศชาติของเรานี้ต้องการคนที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ดังจะยกตัวอย่างที่ชัดเจนว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิต ยกมาแค่ศีล ๕ ข้อ ถ้าปฏิบัติได้อย่างดีเยี่ยมก็จะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเราให้มีคุณธรรม และจริยธรรม ศีล ๕ นี้ก็เป็นพื้นฐานของมนุษย์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นด้านไรก็ตาม^{๓๑} การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขนั้น หากทุกคนในชุมชนมีศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามจารีต และประเพณีของชุมชน ไม่ว่าจะสังคมไหน ๆ ก็มีความสุข ตามมติคณะมหาเถรสมาคม ที่ ณ เวลานั้นเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหา

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายอรรถพล กันทะคำ, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายวิทยา สุดสายอีก, นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๗} สัมภาษณ์ จำเอกศุภกิจ ผื่นชมภู, ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นายจตุพล ปินตาอิน, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นางพัชรี พุทธวงศ์, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ๕ กรกฎาคม

๒๕๖๐.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นายอนุวัชรพงษ์ ใจชมชื่น, ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๑} สัมภาษณ์ พระครูสุจิตปัญญารัตน์, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๑, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

รัชมังคลาจารย์ ประธานอำนวยการส่งเสริมหมู่บ้านรักษาศีล ๕ กรรมการมหาเถรสมาคม ได้รับรองคําร้องการปฏิบัติตามศีล ๕ ให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนทุกคน ซึ่งเป็นหลักธรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิต มี ๕ ข้อ คือ ๑. ไม่มุงร้ายทำลายผู้อื่น ๒. ไม่ทุจริตคดโกง ๓. ไม่ประพฤติดุคในกาม ๔. ไม่หลอกลวงกล่าวเท็จและ ๕. ไม่ยุ่งเกี่ยวข้อกับสิ่งเสพติดให้โทษ เพราะว่าการที่ทุกคนจะอยู่ร่วมกันได้นั้นต้องมีภูมิคุ้มกันตัว ก็คือ ศีลข้อที่ ๑ ประกันชีวิต ศีลข้อที่ ๒ ประกันทรัพย์สิน ศีลข้อที่ ๓ ประกันครอบครัว ศีลข้อที่ ๔ ประกันสังคม ศีลข้อที่ ๕ ประกันสติปัญญา^{๓๒} เพราะศีล ๕ นี้เป็นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นรูปแบบแบบในการยึดถือปฏิบัติ ณ เวลานี้ก็ได้มีการรณรงค์นำมาสู่ภาคปฏิบัติพื้นฐานในการดำเนินชีวิต^{๓๓} ทางด้านทางเทศบาลก็ได้ปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ในส่วนทางเทศบาลก็ได้มีกิจกรรมโครงการปรองดองที่ให้บุคลากรในองค์กร กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เข้ามาอบรมในเรื่องคุณธรรม และจริยธรรม สร้างความสามัคคีในการอยู่ร่วมกันของสังคม และประเทศชาติ^{๓๔} ในส่วนของประชาชนเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็กเพราะว่าเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวเหมือนคำโบราณได้พูดไว้ว่า “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก”^{๓๕} เวลาทำกิจกรรมอะไรต่างๆก็ได้สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมไว้สังเกตได้ว่ากิจกรรมทางเทศบาลต่าง ๆ จะปลูกฝังคุณธรรมยกตัวอย่างเช่นจะให้ตา และยายจู่มือลูกหลานเข้าวัดเข้าอุโบสถให้เด็กนั้นได้ซึมซับคุณธรรมและจริยธรรม^{๓๖} เวลาเด็กโตมาก็จะได้ซึมซับคุณธรรมและจริยธรรมสังคมนั้นสังคมในบ้านเรานี้เป็นสังคมบ้านนอกการแข่งขันนั้นไม่มีไม่สูงแต่ถ้าเป็นสังคมในเมืองนั้นมันจะห่างไกลวัดทางเทศบาลก็ได้มีงบอุดหนุน^{๓๗} ในโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ในการที่พยายามจะตั้งเด็ก และเยาวชนร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ^{๓๘} เช่นงานวันเด็กทางเทศบาลได้จัดกิจกรรมทุกปี และมีการแสดงออกของเด็ก และที่สำคัญก็คือได้นิมนต์พระสงฆ์มาบรรยายในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อสอดแทรกให้เด็กนั้นได้รู้ซึ่งถึงพระพุทธรูปศาสนา^{๓๙} และมีกิจกรรมตอบปัญหาธรรมะ ในโครงการธรรมะสัญจร ก็จะมีเด็กและเยาวชนเข้ามาตอบปัญหาธรรมะถ้ามาเรียนรู้อีกด้วย^{๔๐}

^{๓๒} สัมภาษณ์ พระครูโสภิตชานาธิการ, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๒, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายทอง แสนสิงห์, เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายวิทยา สุตสายอีก, นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายพันธ์ศักดิ์ แก้วสุดใจ, นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นายจตุพล ปินตาอิน, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๗} สัมภาษณ์ นายอนุวัชรพงษ์ ใจชมชื่น, ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๘} สัมภาษณ์ จำเอกศุภกิจ ผื่นชมภู, ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๙} สัมภาษณ์ นายอรรถพล กันทะคำ, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นางพัชรี พุทธวงศ์, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

๕) ด้านศาสนา และวัฒนธรรม

ความสุขของสังคมสังคมในปัจจุบันนี้ยังเป็นสังคมชนบทอยู่ การช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ค่อนข้างที่จะมีอยู่มาก วัฒนธรรมของการช่วยเหลือเผื่อแผ่ยังมีอยู่ ถ้าพูดในสมัยโบราณทางบ้านเรานี้เป็นสังคมที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ชาวบ้านเวลามีงาน ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ หรืองานชาวดำ ชาวบ้านก็จะมาร่วมกันช่วยเหลือกันเวลาที่ได้ผลผลิตเยอะก็จะมาแบ่งปันให้กัน และกัน^{๔๑} ทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวไว้ว่า สุขัง สังฆัสสะ สามัคคี ความสามัคคีนำมาซึ่งความสุขของหมู่คณะ ณ เวลานี้ก็ยังมี การที่ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันอยู่^{๔๒} เห็นชัดที่สุดก็คืองานบุญงานกุศลเกิดขึ้นเช่นงานแต่งงานงานทำบุญขึ้นบ้านใหม่หรือว่าจะเป็นงานชาวดำ เป็นต้น^{๔๓} ชุมชนจะมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อย่างยิ่ง ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องเกิดจากการที่ได้ทำ เกิดจากการเสียสละช่วยเหลือ เพราะว่าการเสียสละนี้มีอยู่ ๒ ประการคือเสียสละกำลังกาย และกำลังทรัพย์ กำลังกายนี้จะเอาตัวเรานั้นเข้าไปช่วยเหลือเวลาที่มีการมีงาน ใช้กายนี้เข้าไปช่วยเหลือในการตกแต่งสถานที่ในการช่วยเหลือสังคมเป็นต้น และการเสียสละกำลังทรัพย์ที่เรา มี และก็ต้องรู้จักที่จะทำบุญด้วย ไม่ใช่ว่ามีน้อยแล้วทำมาก นี้ก็ได้ประโยชน์อะไรก็ตัวเรา เพราะฉะนั้นก็ต้องทำด้วยความพอดี^{๔๔} เป็นการช่วยเหลือให้กำลังใจอย่างนี้เป็นต้น ในด้านการศาสนานี้เป็นสิ่งที่สำคัญในการที่จะอยู่ร่วมกันให้มีความสุขของสังคม^{๔๕} ด้านความสุขของสังคมเพื่อความสุขของสังคมนั้น จะเกิดตั้งแต่ยังเล็ก การจัดสร้างความสุขก็คือ อย่างแรกต้องมีความสามัคคีก่อน เพราะว่าความสามัคคีนั่นจะก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างรวดเร็ว^{๔๖} และอีกประเด็นหนึ่งก็คือการดูแลสุขภาพเช่นมลพิษในสิ่งแวดล้อม ถ้าครอบครัวมีความสุขสังคมนั้น ๆ ก็จะมีสุขตามมา การกินอึมนอนอุ่น หลับสบาย ก็จะตามมา ด้านอารมณ์สติปัญญาก็เกิดสติปัญญาเกิดทำอะไรก็จะสามารถประสบความสำเร็จตลอดบายมุข^{๔๗} เทศบาลก็ได้จัดโครงการที่จะเข้าไปช่วยเหลือด้านสังคมอีกมากมาย เพื่อให้ประชาชนทุกคนนั้นเกิดความสุข ยกตัวอย่างเช่น โครงการงานศพปลอดเหล้า เพื่อที่จะให้ประชาชนทุกคนนั้นให้มีสติ และสัมปชัญญะ และได้ช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่^{๔๘} และที่สำคัญที่สุดใน

^{๔๑} สัมภาษณ์ พระครูสุจิตปัญญารัตน์, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๑, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๒} สัมภาษณ์ พระครูโสภิตขนาธิการ, เจ้าคณะตำบลบ้านแปะเขต ๒, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นายทอง แสนสิงห์, เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๔} สัมภาษณ์ จำเริญสุขกิจ ผื่นชมภู, ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๕} สัมภาษณ์ นายจตุพล ปินตาอิน, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๖} สัมภาษณ์ นายพันธ์ศักดิ์ แก้วสุดใจ, นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๗} สัมภาษณ์ นางพัชรี พุทธวงศ์, หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

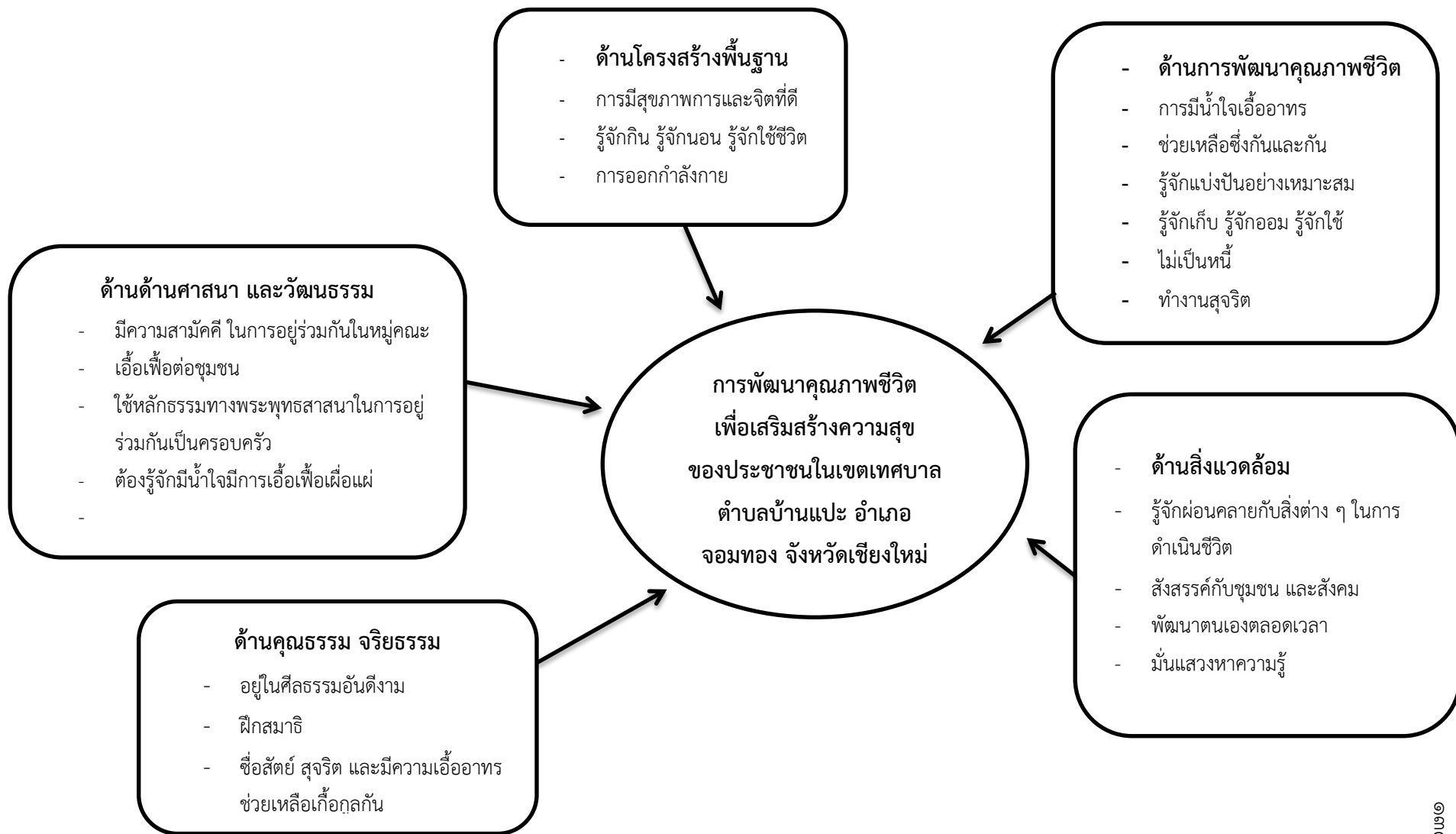
^{๔๘} สัมภาษณ์ นายอรรถพล กันทะคำ, รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านแปะ, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

สังคมต้องแยกปัญหา และความต้องการออกจากกันให้ได้ สิ่งที่ต้องแก้ไขอันดับแรก คือต้องแก้ไขปัญหาก่อน ก่อนที่จะไปแก้ไขความต้องการ ก็จะตอบสนองให้กับชุมชนนั้น ๆ ฉะนั้นในสังคมต้องมีความสามัคคี และสังคมนั้น ๆ ก็จะมีประสิทธิภาพ และมีความสุข^{๔๙} และที่สำคัญนั้น ความสุขของครอบครัวนั้นมันเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการอย่างยิ่งเพราะว่าการอยู่เป็นครอบครัวนี้สิ่งที่มันจะเข้ามากระทบกระทั่งเป็นธรรมดาแต่ว่าจะทำอย่างไรให้มีความสุขอย่างยืงนั้นสิ่งที่สำคัญนั้นคือการให้ความสำคัญกับทุกคนพ่อแม่สมมุติว่ามีลูกหลายคนก็ต้องให้ความสำคัญกับลูกเท่า ๆ กัน ไม่ใช่ว่ารักคนนี้เกลียดคนนี้ซึ่งคนนั้น ไม่ได้เพราะว่าครอบครัวจะมีความสุขได้นั้น เป็นสิ่งที่ยากก็ต้องรู้จักมีน้ำใจมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และต้องใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว เรียกว่าธรรมของผู้ครองเรือน หรือ ฆราวาสธรรม มี ๕ ประการ คือ มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐาน เป็นคนจริงต่อความเป็นมนุษย์ของตน ทมะ คือ ข่มจิต และรักษาใจ บังคับตัวเองเพื่อลดและละกิเลส และรักษาสัจจะ ขันติ อุดหนุน ไม่ใช่เพียงแต่อดทนกับคำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นที่เราไม่พอใจ แต่หมายถึงการอดทนอดกลั้นต่อการบีบบังคับของกิเลส และจาคะ เสียสละ บริจาคสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตน โดยเฉพาะกิเลสเพราะนั่นคือสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่กับตน ละนิสัยไม่ดีต่าง ๆ เพราะว่าการให้ความสำคัญกับทุก ๆ ด้าน นั้นเป็นสิ่งที่ยังสำคัญยิ่ง และก็ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันด้วยเพราะว่าการอยู่ในครอบครัวนั้นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันก็จะทำให้ครอบครัวนั้นยากต่อการดำเนินชีวิตที่ดี และอีกอย่างก็ต้องมีความไว้วางใจต่อกัน และกันอีกด้วยในการบริหารจัดการครอบครัว เพราะสังคมบ้านเราเป็นสังคมขนาดเล็กดั้งสมัยก่อนนั้นเปรียบเสมือนว่า เมื่อก่อนนี้เป็นครอบครัวใหญ่เป็นครอบครัวอบอุ่น แต่ ณ ปัจจุบันนี้จะสังเกตได้ง่าย ๆ ว่าครอบครัวหายไปสังคมจะเอาชีวิตไปทำงานนอกบ้าน ความสนิทสนม ในครอบครัวหายไป ทางเทศบาลก็ได้ร่วมกันคิดว่าจะมีวิธีการใดให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะนั้น ได้อยู่พร้อมหน้ากันอย่างมีความสุข ทางเทศบาลพยายามสนับสนุนให้เด็กส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนคือส่งเสริมให้เรียนอยู่ในพื้นที่ ให้มีความอบอุ่นตั้งแต่ยังเล็กอยู่กับพ่อกับแม่เหมือนแม่ไก่ที่ฟักลูกไก่ตอนเล็กเวลาจะนอนก็ช่วยกอด เรื่องนี้ก็เป็นประเด็นที่ทางเทศบาลก็ได้ส่งเสริมให้เด็กนั้นได้เรียนในพื้นที่ก่อน ก่อนที่จะไปเรียนมหาลัยด้านนอกพื้นที่สร้างความอบอุ่นในครอบครัว และลดอบายมุขบางที่พ่อดื่มเหล้าทางเทศบาลก็มีโครงการลดเหล้าเข้าพรรษา และมีโครงการหลายโครงการเช่นบุกโครงการหมู่บ้านศีล ๕ ทางเทศบาลก็ได้มีคองพยายามที่จะนำธรรมะเข้ามาแก้ปัญหาดูแลผู้สูงอายุทางด้านผู้สูงอายุทางเทศบาลก็ได้มีโครงการคอยให้ผู้สูงอายุได้มีการ relax ผ่อนคลายไม่ให้เครียดจนเกินไปก็คือจัดให้มีการพบปะพูดคุยกันและกันเราก็จะพยายามในจุดจุดนี้

^{๔๙} สัมภาษณ์ นายอนุวัชรพงษ์ ใจชมชื่น, ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแปะ, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือให้ทราบถึงระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนข้อเสนอแนะซึ่งนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุข ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ดังนี้



แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้

จากแผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะ ได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปในทิศทางที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองที่ส่งผลให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขมีอยู่ ๘ ด้านได้แก่ ด้านสุขภาพดี ด้านน้ำใจงาม ด้านการผ่อนคลาย ด้านการหาความรู้ ด้านคุณธรรม ด้านใช้เงินเป็น ด้านความสุขของครอบครัว และด้านความสุขของสังคม ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขนั้น จะเป็นการช่วยการยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคง และสามารถต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต และการทำงานได้

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแปะอำเภอจอมทองจังหวัดเชียงใหม่จากการวิจัยแล้วสามารถบ่งบอกได้ถึงแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพดีเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เน้น การมีสุขภาพที่ดี และแข็งแรงเหมือนอย่างคำกล่าวที่ว่า “สุขภาพจิตที่ดี ย่อมอยู่ในร่างกาย ที่สมบูรณ์” เมื่อร่างกายของเราสมบูรณ์แล้ว ด้านสุขภาพจิตก็จะสมบูรณ์ไปด้วย ในสังคมปัจจุบันนี้บางคนมีสุขภาพที่เสื่อมโทรม เมื่อสุขภาพเสื่อมโทรม เป็นโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ก็ส่งผลให้สุขภาพจิตอ่อนไปด้วย ดังนั้นการที่จะมีร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง รู้จักกิน รู้จักนอน รู้จักดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความสุขในด้านน้ำใจงามนี้ โดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาชัดเจนที่สุดนั่นก็คือ หลักสังคหวัตถุ ๔ ทาน ปิยวาจา อตถจริยาสมานัตตตา โอบอ้อมอารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ชุมชน ทำตนให้เหมาะสม ถ้าสังคมมีความเอื้ออาทรต่อกัน และกันในการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการให้ทานก็ดี การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในเรื่องคำพูดคำจา และการอยู่ร่วมกัน และก็มีอตถจริยาในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สมานัตตตาวางตัวให้เหมาะสมอย่างนี้เป็นต้นนี่ก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะอยู่ในสังคมร่วมกันวิธีการที่จะช่วยให้ผ่อนคลาย คือต้องรู้จักปล่อยวางในขณะที่เกิดอารมณ์เครียดต่อการทำงาน เครียดในการบริหารชีวิต เครียดในการอยู่ร่วมกันของชุมชนในหมู่คณะ วิธีการที่จะแก้ความเครียด หรือโรคที่เกิดจากความเครียด ก็ต้องแก้ไข ที่ความเครียดอะไรคือสาเหตุแห่งความเครียด นั่นคือวิธีแก้เครียดเกิดจาก ผลการกระทำการกระทำเกิดจาก ความคิด ความคิด เกิดจากใจ ใจเกิดจากจิตแก้ง่าย ๆ ก็คือ “ทำจิตให้ผ่องใส ทำใจให้เบิกบาน” รู้จักการทำกิจกรรมให้กับตนเองอย่าง เช่นในการไปร่วมกิจกรรมชุมชน โดยเฉพาะแล้วในการเข้าวัดเข้าวาเมื่อมีโอกาสอันเหมาะสม ร่วมการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น เพราะว่าการผ่อนคลายทุกคนเราต้องมี ถ้าใครไม่ได้ผ่อนคลายในส่วนนี้จะเครียดแล้วก็จะทำให้ชีวิตนี้ไม่สดชื่นเท่าที่ควรเป็นต้นเพราะฉะนั้นต้องมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาช่วยรู้จักปล่อยวาง การมีสติให้ถึงพร้อม ความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเรียกว่า การเรียนไม่มีที่สิ้นสุด เพราะในชีวิตของคนเรานั้นเกิดมาเพื่อการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิต

ถ้าหยุดอยู่กับที่ไม่มีเรียนรู้ ไม่รับรู้ในสิ่งต่าง ๆ แล้วก็จะยากในการที่จะพัฒนาทางคุณภาพชีวิตของเราได้ การเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้นจึงต้องสั่งสมศึกษาหาความรู้ ส่งผลให้การทำงานของเรานั้นสำเร็จได้ลุล่วง และที่สำคัญคือคนทั้งหลายนี้ก็จะยกย่อง และมีความเชื่อว่าเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับหนึ่งในเวลาการพูดการคุย การทำงาน การเรียนรู้คือการเรียนจนกว่าชีวิตจะหาไม่ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มศักยภาพในการของทำงานด้วยอีกด้วย ณ เวลานี้เราจะเห็นได้ชัดว่าประเทศชาติของเรานี้ต้องการคนที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ดังจะยกตัวอย่างที่ชัดเจนว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิต ยกมาแค่ศีล ๕ ข้อ ถ้าปฏิบัติได้อย่างดีเยี่ยมก็จะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเราให้มีคุณธรรม และจริยธรรม ศีล ๕ นี้ก็เป็นพื้นฐานของมนุษย์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นด้านไรก็ตาม การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขนั้น หากทุกคนในชุมชนมีศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามจารีต และประเพณีของชุมชน ไม่ว่าจะสังคมไหน ๆ ก็มีความสุข ซึ่งเป็นหลักธรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิต มี ๕ ข้อ คือ ๑. ไม่มุ่งร้ายทำลายผู้อื่น ๒. ไม่ทุจริตคดโกง ๓. ไม่ประพฤติดุคในกาม ๔. ไม่หลอกลวงกล่าวเท็จและ ๕. ไม่ยุ่งเกี่ยวข้อกับสิ่งเสพติดให้โทษ เพราะว่าการที่ทุกคนจะอยู่ร่วมกันได้นั้นต้องมีภูมิคุ้มกันตัว ก็คือ ศีลข้อที่ ๑ ประกันชีวิต ศีลข้อที่ ๒ ประกันทรัพย์สิน ศีลข้อที่ ๓ ประกันครอบครัว ศีลข้อที่ ๔ ประกันสังคม ศีลข้อที่ ๕ ประกันสติปัญญาเพราะว่าศีล ๕ นี้เป็นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นรูปแบบแบบในการยึดถือปฏิบัติ ณ เวลานี้ก็ได้มีการรณรงค์นำมาสู่ภาคปฏิบัติพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ปัจจัย ๔ จะขาดเสียไม่ได้เลย ณ เวลานี้ในปัจจุบันนี้แม้ว่าจะมีคำกล่าวที่ว่าเงินไม่重要的事情ทุกด้านไป แต่ว่าเมื่อด้านใดด้านหนึ่งขาดไป ไม่ได้ อย่างเช่นการศึกษาของเรานี้เป็นต้นเราก็ต้องใช้เงิน ปัจจัยในการที่จะต้องนำไปเป็นค่าใช้จ่ายเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นสมุดดินสอปากกา ค่าเทอมค่ากิจกรรมเป็นต้นและอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขนี้โดยเฉพาะแล้วหลักของประชาชนนี้ จะต้องรู้จักวิธีการใช้จ่ายและที่สำคัญก็ต้องรู้จักใช้ธรรมะของทางพระพุทธศาสนา อาศัยหัวใจเศรษฐกิจพอเพียง อุดมฐานสัมปทา มีความขยันหมั่นเพียรในการแสวงหาความรู้ แสวงหาเงินทางในทางที่ชอบ อารักขสัมปทาเมื่อได้มาแล้วก็ต้องรู้จักรักษา เก็บออม ใช้จ่ายให้เหมาะสม กัลยาณมิตตตา ก็ต้องมีการคบเพื่อนที่เป็นคนดี ไม่คบคนชั่ว เป็นบัณฑิตที่จะนำพาเราไปในทางที่ดี ถ้าเราเข้าไปในกลุ่มที่อันธพาล หรือคนที่นิสัยไม่ค่อยดีก็จะทำให้ยากในการที่จะพัฒนาชีวิต และก็ยากที่เราจะมีความสุข และสุดท้าย สมชีวิตาคือการที่การดำเนินชีวิตโดยพอเพียงไม่ใช้จ่ายเกินกำลัง รู้จักอดออม รู้จักการใช้จ่าย มีการดำรงชีวิตที่มันเหมาะสม การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขในด้านความสุขของครอบครัว นี้ ความสุขของครอบครัวนี้มันเป็นสิ่ง ที่มนุษย์ต้องการอย่างยิ่งเพราะว่าการอยู่เป็นครอบครัวนี้สิ่งที่มันจะเข้ามากระทบกระทั่งเป็นธรรมดาแต่จะทำให้ทำอะไรให้มีความสุขอย่างยั่งยืนสิ่งที่สำคัญนั้นคือการให้ความสำคัญกับทุกคนพ่อแม่สมมุติว่ามีลูกหลายคนก็ต้องให้ความสำคัญกับลูกเท่า ๆ กัน ไม่ใช่ว่ารักคนนี้เกลียดคนนี้ชิงคนนั้น ไม่ได้เพราะว่าครอบครัวจะมีความสุขได้นั้น เป็นสิ่งที่ยากก็ต้องรู้จักมีน้ำใจมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และต้องใช้หลักธรรม

ทางพระพุทธศาสนาในการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว เรียกว่า ธรรมของผู้ครองเรือน หรือ ฆราวาสธรรม มี สัจจะ คือ มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐาน เป็นคนจริงต่อความเป็นมนุษย์ของตน ทมะ คือ ข่มจิต และรักษาใจ บังคับตัวเองเพื่อลดและละกิเลส และรักษาสัจจะ ชันติ อุดทน ไม่ใช่เพียงแต่อดทนกับคำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นที่เราไม่พอใจ แต่หมายถึงการอดทนอดกลั้นต่อการบีบบังคับของกิเลส และจาคะ เสียสละ บริจาคสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตน โดยเฉพาะกิเลสเพราะนั่นคือสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่กับตน ละนิสัยไม่ดีต่าง ๆ และก็ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันด้วยเพราะว่าการอยู่ในครอบครัวนั้นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันก็จะทำให้ครอบครัวนั้นยากต่อการดำเนินชีวิตที่ดี การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเสริมสร้างความสุขในด้านความสุข ในสังคม นี้ ทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวไว้ว่า สุขัง สัมผัสสะ สามัคคี ความสามัคคีนำมาซึ่งความสุขของหมู่คณะ ณ เวลานี้ก็ยังมี การที่ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันอยู่ ชุมชนจะมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อย่างยิ่ง ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องเกิดจากการที่ได้ทำ เกิดจากการเสียสละช่วยเหลือ เพราะว่าการเสียสละนี้มีอยู่ ๒ ประการคือเสียสละกำลังกาย และกำลังทรัพย์ กำลังกายนี้ก็จะเอาตัวเรานั้นเข้าไปช่วยเหลือเวลา มีการมีงาน ใช้กายนี้เข้าไปช่วยเหลือในการตกแต่งสถานที่ในการช่วยเหลือสังคมเป็นต้น และการเสียสละกำลังทรัพย์ที่เรามีและก็ต้องรู้จักที่จะทำบุญด้วย ไม่ใช่ว่ามีน้อยแล้วทำมาก นี่ก็ไม่ได้ประโยชน์อะไรกับตัวเรา เพราะฉะนั้นก็ต้องทำด้วยความพอดี อย่างแรกต้องมีความสามัคคีก่อน เพราะว่า ความสามัคคีนั่นจะก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างรวดเร็ว